AAN DE RAAD

Agenda: 29-4-2021
Franeker, 13-4-2021

Onderwerp
Wijziging gemeenschappelijke regeling FUMO

Portefeuillehouder
Wethouder N. Haarsma

Auteur
Gerben Haisma, 06-10050097, g.haisma@waadhoeke.nl

Samenvatting
De Gemeenschappelijke regeling FUMO (GR) ligt voor herziening voor. Belangrijkste reden voor de actualisering van de GR is de aanpassing van de financieringsystematiek. Een andere reden is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) die in werking is getreden per 1 januari 2020. Daarnaast is het toekomstige stelsel Omgevingsrecht (1 januari 2022) ook reden van aanpassing, omdat de wetgeving (Wabo) waarnaar wordt verwezen in de huidige GR dan niet meer geldend is. Gelijktijdig met deze aanpassing worden enkele redactionele aanpassingen (bijv. andere benaming van deelnemers gezien fusies van gemeenten) voorgesteld waarbij wordt aangesloten op de praktijk en bepaalde artikelen zijn verduidelijkt.

Voorstel

1. Aan het college toestemming te geven voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling FUMO, overeenkomstig de bij dit besluit behorende bijlage.

Inleiding

In de raadsvergaderingen van de voormalige gemeenten het Bildt, Franekeradeel, Littenseradiel en Menameradiel in 2012 is aan de colleges de wettelijk vereiste toestemming gegeven om deel te nemen aan de Gemeenschappelijke regeling FUMO (GR). Met de bekendmaking van de GR hebben de deelnemende gemeenten bevoegdheden van regelgeving en bestuur overdragen aan de FUMO. Met de fusie zijn van rechtswege de toestemmingen uit 2012 overgegaan naar respectievelijk de gemeenteraad en het college van de gemeente Waadhoeke.

Op basis van de GR is het dagelijks bestuur van de FUMO bevoegd in plaats van de colleges en het algemeen bestuur in plaats van de gemeenteraden. De vertegenwoordigende bestuursorganen (raden, staten en AB WF) hebben een toezichthoudende en controlerende taak (toestemming geven, zienswijzen indienen) bij gemeenschappelijke regelingen. Dit is geregeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De uitvoerende bestuursorganen (de colleges resp. dagelijks bestuur WF) hebben niet alleen voor het deelnemen in de regeling, maar ook voor het wijzigen van de regeling toestemming van hun vertegenwoordigende bestuursorganen nodig. Toestemming kan alleen worden onthouden als er sprake is van strijd met het recht of het algemeen belang.

Om verschillende redenen is nu een herziening van de regeling nodig.

In 2017 is de ontwikkelagenda FUMO 2.0 vastgesteld door het algemeen bestuur van de FUMO. De focus in de ontwikkelagenda ligt bij het op orde krijgen van de basis: meer effectgericht werken op basis van een Fryslânbreed uitvoeringsprogramma met een realistische taakstelling.

Het programma ‘Begroten & Verantwoorden’ (zijnde een van de vijf programma’s binnen FUMO 2.0) omvatte onder andere een actielijn ‘nieuwe objectieve grondslagen voor de begroting’. Diverse schuurpunten die worden ervaren met de huidige financieringsystematiek hebben geleid tot een opdracht van het AB FUMO via DB aan de directeur van de FUMO om te komen tot een voorstel voor een nieuwe financieringsystematiek met de onderdelen begroten, programmeren en verantwoorden/afrekenen. Twee van de belangrijkste schuurpunten zijn de noodzaak om de zogenoemde “fryske norm” (normering om te komen tot een kostprijs per type inrichting voor de FUMO) te herijken en de grote verschillen te vereffenen tussen de financiële bijdrage versus de realisatie van opdrachten voor deelnemers. Er wordt momenteel niet afgerekend op basis van uitgevoerde taken waardoor de ene deelnemer gezien zijn afname bij de FUMO veel te weinig betaalt en de ander juist te veel betaalt. Dit brengt de huidige systematiek met zich mee. Het aanpassen van de financieringsystematiek wordt als noodzakelijk gezien om eerlijk en transparant te verrekenen met de deelnemers en uiteindelijk toe te groeien naar een onafhankelijke en betrouwbare kennispartner die de klant centraal stelt. In de helft van het aantal zienswijzen van deelnemers die door de FUMO zijn ontvangen in reactie op de ontwerpbegroting 2021 is hiervoor ook nadrukkelijk aandacht gevraagd en is bij de FUMO aangegeven dit onderwerp met de nodige spoed af te ronden.
Actualisering van de gemeenschappelijke regeling (GR) is noodzakelijk in verband met de

genoemde aanpassing van de financieringsystematiek. Dit is de belangrijkste reden om de GR FUMO op dit moment aan te passen. Een andere reden is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) die in werking is getreden per 1 januari 2020 (ambtenaren vallen onder het burgerlijk recht en in de huidige GR staat nog dat ambtenaren vallen onder het ambtenarenrecht). Daarnaast is het toekomstige stelsel Omgevingsrecht (1 januari 2022) ook reden van aanpassing, omdat de wetgeving (Wabo) waarnaar wordt verwezen in de huidige GR dan niet meer geldend is. Gelijktijdig met deze aanpassing worden enkele redactionele aanpassingen (bijv. andere benaming van deelnemers gezien fusies van gemeenten) voorgesteld waarbij wordt aangesloten op de praktijk en bepaalde artikelen zijn verduidelijkt. In de bij dit voorstel behorende bijlage worden alle wijzigingen uitvoerig toegelicht. In de brief van 10 december 2020 vraagt het dagelijks bestuur van de FUMO aan de deelnemers om de noodzakelijke besluiten hierover te (laten) nemen.

Ons college heeft onder voorbehoud van uw toestemming tot de voorgestelde wijzigingen besloten. Wij verzoeken u om uw toestemming, zodat wij een definitief besluit over de wijzigingsvoorstellen kunnen vaststellen. Van strijdigheid met het recht of het algemeen belang is naar onze mening geen sprake.

Beoogd (meetbaar) effect

Een actuele Gemeenschappelijke Regeling FUMO.

Motivering

Argumenten

1.1 De toestemming van de raad is wettelijk vereist.

Artikel 73 van de Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat colleges/dagelijks bestuur voor wat betreft hun eigen taken en bevoegdheden een gemeenschappelijke regeling kunnen treffen en wijzigen. Hiervan is bij de FUMO sprake. De colleges hebben hiervoor echter wel toestemming nodig van hun vertegenwoordigende organen. Daarom wordt dit besluit aan de raad voorgelegd

1.2 Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) (o.a. artikel 17 GR)

De regeling wordt aangepast in verband met de inwerkingtreding van de Wnra per 1 januari 2020. Ambtenaren vallen nu onder het burgerlijk recht en in de huidige GR staat nog dat ambtenaren vallen onder het ambtenarenrecht. De wijziging van de GR maakt het mogelijk om voor de medewerkers van de Omgevingsdienst te bepalen onder welke voorwaarden arbeidsovereenkomsten worden aangegaan en welke CAO op het personeel van de Omgevingsdienst van toepassing is.

1.3 Begroting en Kostenverdeling en bijdrage (artikel 29 en 30 GR)

Diverse schuurpunten die worden ervaren met de huidige financieringsopzet hebben geleid tot een opdracht van het AB via het DB aan de directeur van de FUMO om te komen tot een voorstel voor een nieuwe financieringsystematiek met de onderdelen begroten, programmeren en verantwoorden/afrekenen. Twee van de belangrijkste schuurpunten zijn de noodzaak om de zogenoemde “fryske norm” (normering om te komen tot een kostprijs per type inrichting voor de FUMO) te herijken en de grote verschillen te vereffenen tussen

de bijdrage versus de realisatie van opdrachten voor deelnemers. Er wordt momenteel niet afgerekend op basis van uitgevoerde taken waardoor de ene deelnemer gezien zijn afname bij de FUMO veel te weinig betaalt terwijl een ander juist weer teveel betaalt. Dit brengt de huidige systematiek met zich mee. Het aanpassen van de financieringsystematiek wordt als noodzakelijk gezien om uiteindelijk eerlijk en transparant te verrekenen met de deelnemers en toe te groeien naar een onafhankelijke en betrouwbare kennispartner die de klant centraal stelt. In de helft van het aantal zienswijzen die door de FUMO zijn ontvangen in reactie op de ontwerpbegroting 2021 is hiervoor ook nadrukkelijk aandacht gevraagd en is aangegeven dit onderwerp met de nodige spoed af te ronden. Door het algemeen bestuur is in overeenstemming met artikel 79 Wgr op 10 december 2020 ingestemd met het sturings- en financieringsmodel FUMO. In dit model zijn de uitgangspunten en methodiek beschreven aan de hand waarvan de ontwerpbegroting voor het jaar 2022 wordt opgesteld. Voor de daadwerkelijke uitvoering van dit model is een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling nodig.

1.4 Het nieuwe stelsel Omgevingsrecht (o.a. artikelen 2, 3 en 4 GR)
De regeling wordt aangepast in verband met de inwerkingtreding van het nieuwe stelsel Omgevingsrecht per 1 januari 2022. De wijziging van de GR verwijst direct naar het hierin vastgelegde basistakenpakket waardoor bijlage 1 in de oorspronkelijke regeling kan worden geschrapt.

1.5 Door de voorgestelde wijzigingen is de gemeenschappelijke regeling weer actueel
Het voorstel is om de regeling aan te passen aan de (toekomstige) wet- en regelgeving zodat in de regelingen geen verwijzingen staan naar oude wet- en regelgeving. Daarnaast worden enkele redactionele aanpassingen opgenomen waarbij wordt aangesloten op de praktijk (bijv. andere benaming van deelnemers gezien fusies van gemeenten) en bepaalde artikelen zijn verduidelijkt.

<u>Kanttekeningen</u>
1.1 Een wijziging van de regeling komt pas tot stand als de deelnemers hierover een besluit hebben genomen.
Zoals in de laatste alinea van de inleiding al is aangegeven komt een wijziging pas tot stand als er voldoende besluiten tot wijziging van de deelnemers zijn genomen. Het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling verloopt volgens het bepaalde in artikel 35 GR FUMO. Een aantal artikelen genoemd in lid 3 van artikel 35 GR kunnen alleen gewijzigd worden indien alle deelnemers daarmee instemmen. Voor de overige artikelen geldt dat ten minste twee derde van de deelnemers een gelijkluidend besluit moeten nemen wil de wijziging plaatsvinden. Voor het gros van de voorgestelde wijzigingen is instemming van alle deelnemers vereist. Dit betekent dat o.a. het veranderen van de financieringsystematiek FUMO-brede consensus vraagt.

Analyse

Evaluatie

Er is een aantal onderwerpen naast de in dit voorstel opgenomen urgente onderwerpen die aanleiding kunnen geven om de GR hierop aan te passen. Hierbij kan gedacht worden aan de stemverhouding binnen de FUMO, de samenstelling van het dagelijks bestuur en de toekomstige Wgr (wetsvoorstel is op 1 juli 2020 ingediend). Het proces van deze aanpassingen kan gelet op de gevoeligheden die hierbij kunnen spelen naar verwachting lang duren. De vorige aanpassing van de GR heeft een doorlooptijd gehad van ongeveer 2 jaar. Gelet hierop wordt voor de andere in deze alinea genoemde onderwerpen een werkgroep geformeerd die wijzigingsvoorstellen gaat voorbereiden. Wanneer na een uitgebreide voorbereidingsprocedure de meerderheid van het AB instemt met de voorstellen tot wijziging van de GR, dan geldt weer dezelfde wijzigingsprocedure als in dit voorstel is beschreven.

Opmerking: de belangrijkste reden om de GR FUMO te wijzigen is de nieuwe sturings- en financieringsystematiek. Het is belangrijk deze wijziging nu te behandelen immers anders kan de vertaling van deze systematiek in de ontwerpbegroting 2022 niet worden geëffectueerd. Dit is ook de reden om de zienswijzeprocedure ontwerpbegroting 2022 en de wijzigingsprocedure GR FUMO parallel te laten verlopen. Beide zaken hebben een direct verband: de basis is dan opgenomen in de GR en de vertaling en gevolgen van deze basis kunt u dan direct in de ontwerpbegroting 2022 terug zien.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven uitgewerkt.

Vervolg

Na besluitvorming volgt een instemmingsbesluit aan de FUMO.

Inwonersparticipatie

Er is geen sprake van inwonersparticipatie

Communicatie

Na besluitvorming zal een instemmingsbesluit naar de FUMO worden verstuurd. Van het raadsbesluit kunnen inwoners kennis nemen.

Financiën

Met dit besluit tot wijziging van de regeling zijn geen extra middelen gemoeid.

Juridisch kader

Gemeenschappelijke regeling FUMO

Bijlagen

Bijlage 1: Voorstel wijziging van de Gemeenschappelijke regeling FUMO (Corsanummer: 21.111369)

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 21.201577

De raad van de gemeente Waadhoeke

- gelezen het voorstel van het college van 13 april 2021,
- gelezen de brief van het dagelijks bestuur van de FUMO d.d. 10 december 2020,
- gelet op het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen, overwegende dat als gevolg van de wijziging van diverse wet- en regelgeving en de in het algemeen bestuur van de FUMO gemaakte afspraken, de tekst van de Gemeenschappelijke regeling FUMO moet worden aangepast,
- de voorgestelde wijzigingen in de GR FUMO niet in strijd zijn met het recht en het algemeen belang,

B E S L U I T

1. Aan het college toestemming te geven voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling FUMO, overeenkomstig de bij dit besluit behorende bijlage 1.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 29-4-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.